

Uj LA

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körút 9—11.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 154 (1300) sz. * Szombat, 1936 július 11

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Ideges tárgyalások Montreuxben

A teljes ülést félbeszakították és külön bizottságban igyekeznek áthidalni az ellentéteket

Titulescu az értekezletről hazautazott

Montreuxból jelentik: A tengerszoros értekezlet csütörtök délelőtt az angol javaslat vitáját folytatta. A Népszövetség beavatkozási lehetőségeinek kérdésében különösen nagyok voltak az ellentétek.

A japán küldöttek javaslatot tettek a Népszövetség hatáskörének a kihagyására.

Az ellentétek miatt a teljes ülésen való tárgyalást egyelőre elhalasztották és a műszaki bizottság a román, valamint az orosz javaslat alapján igyekszik áthidaló megoldást találni. A Balkán-szövetség tagjai a török álláspontot támogatták.

Londonból jelentik: Az angol kormány tagjai csütörtökön délelőtt tartott minisztertanácsukon ugyancsak a montreuxi helyzetről tárgyaltak. A minisztertanácsban szóba került a földközi-tengeri helyzet is. Valószínűnek tartják, hogy az itteni angol hajóhad legénységének számát békeleltetésre fogják leszállítani.

A megbízottak új utasításokat kérnek kormányaiktól.

Montreuxból jelentik: Csütörtökön délután rendkívül éles viták hangzottak el a montreuxi tárgyalásokon, amelyek során nem jött létre közeledés a tárgyaló felek között. Több megbízott újabb utasítást kért kormányától további állásfoglalására vonatkozólag.

Litvinov kitarlóan ragaszkodik ahhoz, hogy ne lehessen olyan módosítást tenni az egyezménytervezetelen, mely megakadályozná a

hadüzenő felek átvonulását a Dardanellákon. Titulescu szemrehányást tett az angol kiküldöttnek, aki a szovjet álláspontjával szembe helyezkedik.

Londonból jelentik: Az angol esti lapok értesülése szerint Titulescu román külügyminiszter Montreuxból hazaindult Romániába. Utjának célja az, hogy kormányát személyesen tájékoztassa az értekezleten folyó tanácskozássokról.

Hoare tengerészetiügyi miniszter kijelentette az angol alsóházban, hogy Anglia egyes hajóhadjait visszarendel a Földközi-tengerre.

Londonból jelentik: Félhivatalos közlések szerint Anglia megkezdi a Földközi-tengeren levő hajóhadjának hazahívását. Hoare angol tengerészetiügyi miniszter egy hozzáintézett kérdésre azt felelte, hogy

csak egyes hajóegységeket hív vissza, de az egész hajóhadat nem szándékozik visszarendelni a Földközi-tengerre.

Rómában ezt a hírt is nagy megkönnyebüléssel fogadták. Azonban illetékes körökben az értesülést azzal a megjegyzéssel kísérik, hogy nem biznak a szavakban, amíg a tetteket nem látják. Olaszország szívesen támogat minden olyan igyekezetet, amely Európa békéjét biztosítja, de afrikai gyarmatpolitikájának irányán nem hajlandó változtatni.

Beszüntette a munkát az aradi Astra-gyár munkásainak egy része

Aradról jelentik: Az aradi Astra vasgyárban csütörtök reggel a munkások egy része letele a munkát. A munkabeszüntetés nem történt váratlanul. A munkások között világnézeti kérdésekben már régebbi idő ellenségeskedések van-

nak. A jobboldali érzelmeik követelték, hogy az intézet igazgatóságának zsidó tagjait távolítsák el, mire a baloldali érzelmi munkások a munkát abahagyták. A munkabeszüntetés két- sé félezer munkást érint.

Abesszin támadás Dzsibutiba vezető vasúton

Rómából jelentik: Olasz lapok cáfolják azt az egész világon elterjedt híresztelést, hogy a dzsibuti vasútvonalat felrobbantották az abesszinek. A hír alapja mindössze annyi, hogy bujkáló abesszin bandák megtámadtak egy

élelmiszereket szállító vonatot, a helyőrség azonban visszaverte őket és több súlyos sebesült hátrahagyásával kénytelenek voltak fejevesztetlen menekülni.

Öreg ifjak

Ezeknek az örök ifjaknak a lelkébe beleidegződött a rég letűnt idők ifjuságának derűsen ujjongó és a jövőbe biztosan bízó kedélye, a derűt sugárzó és a holnappal nem törődő ifju bohémsége. Diáksínyek és romantikák emlékére, ha nem is mint fényes láng, de mint gyengéden pislákoló parázs, lobbannak fel ezek az öreg szemek.

De nemcsak poézist hoztak lelkükben, hanem elhozták a munka szeretetét is, továbbá annak a régi ifjunak azt a tudatát is, hogy munkája gyümölcsözőni fog. Talán a munkának biztosan gyümölcsözőtető tudata tette a régi ifju lelkét olyan rugalmasan derűssé. Talán ez a tudat adta a munka iránti kedvet és szeretetet. A jövő színes képe volt az, ami olyan erősen konzerválta az öregekben az örök ifjuságot.

Azóta fordult az idő kereke. A nemzedék, amelyhez én is tartozom, lélekben inkább öreg, mint ifju. Az idő nem hordott bennünket deidegelve tenyerén, hanem a sorstól megtépzva dobált bennünket már kora gyermekkorlól a küzdelmek sok változatán keresztül.

Korán ébredtünk a valóságra. Időnek előtte az életbe léptünk, ahol küzdeni s harcolni kellett, hogy megkapaszkodni tudjunk. Nem voltak diáksínyekkel és romantikával telített éveink, hanem annál több kilátástalanság gondja tette üressé jövőnk képét. Ez kísértett bennünket középiskolai és egyetemi éveinken keresztül és mint nyomasztó ködfelhő burkolta be egész lelki világunkat. Talán a jövőnek ez a fakó képe, a munkánk gyakorlati értékesítésének bizonytalansága volt az, ami merev fásultságra vitte a mai ifju lelkeket. Ez lehet az oka annak, hogy a mai ifju lelke inkább öreg, mint ifju.

Nem a múlt letűnése felett akarok sírni, hanem inkább a jelenkor öreg ifját szeretném megrajzolni, akit a sors lélekben öreggév, de mégis küzdőképessé nevelt.

Öregek vagyunk abban az értelemben, hogy nem a régi ifju lélek ábrándos és mindig csak derűs világában élünk. Lelkünk nem merült el a jövő felőli nemtörődésbe, ellenben annál inkább beleadtuk magunkat az érett ember megfontoló és tervszerű munkásságába. Megszoktuk azt, hogy bátran szembe nézzünk az üresen ránk meredő jövővel is, amiből aztán mégis ki tudtunk olvasni valamit. Azt, hogy erős munka árán mégis ki lehet küzdeni valami szerény életkeretet. És így az üres jövőbe nézés se vette el a munkakedvünket, hanem éppen fölfokozta azt. Megtanultunk lemondani, a bő életmódookról leszokni s minden igényességgel föl hagyni, ami pompázó, vagy élvezethajhászó életvitelre vonatkozik. A mai ifjuság igényessége már csak abban nyilvánul meg, hogy munkát kíván, hogy élni tudjon.

Igy be kell látnia, hogy kevesebbet várhat az élet javaiból, mint más, tehát igényeit még lennebb kellett fokoznia. A munka ellenben több és küzdelmesebb. A világnézetek harca is ott gomolyog fölötte és körülötte. Az ifjunak is irányt kell választania és haladnia a világgal. Ugyanakkor azonban népe sorsát is számon kell tartania, népétől elszakadnia nem szabad, mert ez népe jövődjének az elhagyását s így népe halálát jelentené. Nem csoda, ha mindezeket látva és átérve, mi öregebbek let-

LOTERIA DE STAT
MAREA COLECTURA PRINCIPALA
AURORA
VINDE LOZURI IN TOATA TARA
LOTERIA DE STAT

**ÁLLAMI
SORSJÁTÉK**

Az első osztály huzása

JULIUS 15-én

Fáradhatatlanul, pihenés nélkül nyújtja ki Ön felé arannyal telt kezét a szerencse.

Cserébe a milliókért csakis egy SORSJEGYET kér, amelyet az

**AURORA
SORSJEGYÁRUDÁBAN**

vásároljon. Székhelyek és irodák az ország minden városában. AURORA a sorsjegy-elosztás új rendszerét vezeti be, a BRAZILIAI RENDSZERT. AURORA szoros kapcsolatot tart fenn a játékosokkal. AURORA lakásán jelenti a nyereményeket, még a legkisebbeket is.

A huzás napján az Aurora az Ön szerencséjének a hajnalhasadását is jelteni fogja.

tünk, mint a korábbi nemzedékek.

Megtanultunk közeledni egymáshoz és a néphez. Megláttuk, hogy jobban kell szeretni egymást, mint régen és áldozatot kell hozni egymásért s népünkért. Ilyen körülmények és adottságok között lettünk mi kétszeresen öreg ifjak. Nem tudnám eldönteni: melyik a jobb, melyik az igazi ifjuság. A régi derűs és gond nélkül-e, vagy a mai küzdelmes és komor kedélyű?

Talán abban lehet a helyes választ megtalálnunk, hogy minden időknek olyan ifjusága van, amilyen éppen akkor szükséges. És minden idő megneveli magának a korszerű ifjakat és embereket. A mai öreg ifjuságnak is megvan ez a korszerűsége, tehát az értékessége és jósága. Az idők mostohaságával szemben kell a komor kedélyű, nehéz munkákra elszánt ifjuság.

A tulságos életgondba szokott ifjuság azon-

ban az elméletek világától is idegenkedőnek látszik. És innen magyarázhatók azok a sajnálkozó kijelentések, hogy nincsenek ifjú tudósaink.

Azonban úgy gondolom, hogy a mi idők mechanizált világában a jól képzett szakemberek ugyanazokat a szolgáltatásokat tehetik, mint a régiben az úttörők, a tudósok. Mászt jelent az, most tudósok lenni és mászt jelentett akkor.

Az is lehet, hogy a mai ifjuság komorabb jövőlátása akadályozza az arra való tehetségeknél tudósokká fejlődését. Tehát a küzdelmesebb jövő az a tényező, amiben a mai ifjuságnak ezt és egyéb más fogyatékosságát keresni kell. Azonban semmi esetre sem kell aggódnia amiatt, hogy ami szerepkörökre szükség van, abban a mai ifjuság ne tudná megadni az utánpótlást. Ez az ifjuság megtanult küzdeni és tud küzdeni önzetle-

A KECSKE

Irta: Rák István

A bányában hol volt munka, hol nem. Olykor hónapokig zakatoltak a gépek, csikorogtak a csillék, dühöngtek az omló kőgöregtegek, kopácsoltak a kőfaragók, azután meg hónapokon keresztül csak az ör lépteinek kopogása hallatszott a megcsöndesedett iparvágányok között.

János a kőfejtők között dolgozott, ha dolgozhatott. Ősz óta állt a munka, a telet kukoricakenyéren keseredtek keresztül, meg ösztövére kányapecsényén, húsvétra ez is elfogyott, a gyerekek összekuporodva ültek a fa alatt, úgy ült János is, meg az asszony is, komor nézéssel bámultak le a falura, ahol füstöltek a kémények, fazekak álltak a tűzhelyen, jórúhá népek séltáltak az utcán, autók suhanak az országúton... s itt fenn a hegyoldalon nem volt semmi, csak a nagy nyomorúság, a nagy nincstelenség.

Ebben az időben már csak a kecske tartotta Jánosékban a lelket. Ott legelt az nap-hosszat a bokrok közt, csipegette a köves föld hitvány sarjadzását, habzsolta a fészülő akáclevelet, rá-rámekegett a csöszködő gyerekekre... és estére kelve teletsorgatta a fazekat jó meleg tejjel. Teleadta reggel is és ilyenkor négy pár gyermekszem nézte szent áhítattal a habzó fehérséget és nyelle mohón, nagy kortyokban, mikor fejés után szélesztődött köztük. Ha ez a kecske nem lett volna, János már

rég börtönben ül.

Aztán kis időre vége szakadt a nyomorúságnak. Megindult a munka. Nagy robbogatások folytak napról-napra, a bazaltsziklák fűlsiketítő dördüléssel omlottak le, órányi ideig porzott utánuk a törmelék, csikorogva indultak a vaskocsik, nagy csattogással fordultak be az indítóba és hosszú sorban lóduáltak ki a kötélpályára, ereszkedtek le a hegy alatt épült zúzóba.

— Szóltam a mérnöknek — mondta mindjárt az első nap János. — Hónap má mehetek is. Pöngő nyócvan a napszám.

Az asszonyban lobbót vetett az öröm.

— Lisztet veszek! — mondta nagy lélekzettel. — Legelőször lisztet veszek. Ehessünk má tisztességes kenyeret.

— Ideje! — dörmögött az ember.

S másnap délben lehúnyta a szeméit, ahogy az első falat jótű kenyeret a szájába vette. Az első áldozása jutott eszébe, akkor érzett ilyen borzongató és mégis jóleső áhítatos gyönyörűséget, mint most, a hónapok óta nem ízlelt, tiszta rozslisztből sült, szivacsosbelű, jószagú, ropogósbaajú kenyérfalat magábatemelésénél. Aprókat harapva, nagyokat nyelve falogatta a kenyeret, a leveleiről is elfelejtkezett, a kenyér életadó íze úgy áradt szét a testében, mint ahogy fázós emberben végigimlott a meleg a tűz mellett. Mikor beállt a délutáni munkába, még akkor is meg-megbizsergett a nyelve a nagy-nagy jóleső érzéstől.

Ez a nyár megint embert csinált Jánosból. Az asszony képe kisimult, a régi cafatokat le-

nül. Tud időszerűen gondolkozni és cselekedni. Saját tapasztalataiból tanult önállóságot és alkalmazkodni tudást a saját énjének megtartása mellett.

Tehát nincs ok aggodalomra, mert egészen biztos, hogy ez az új nemzedék meg fogja találni az útát megélhetésére, fennmaradására és boldogulására

Lini István.

A japán parlamenti küldöttség búcsúzása Magyarországtól

Budapestről jelentik: Az interparlamentáris unió japán küldöttsége csütörtökön délután a margitszigeti Palatinusz-vendéglőben teát rendezett a budapesti előkelőségek tiszteletére. Megköszönték azt a szeretetteljes fogadást, amelyben részesültek s hálásan kiemelték azt is, hogy a kormányzó külön kihallgatáson fogadta őket. A szónokló japán kiküldött beszéde végén kijelentette, hogy Tokióban egyesület fognak létesíteni a magyar és japán barátság továbbfejlesztésére s a két nép közötti ősi rokonság érzésének és összeköttetéseinek ápolására.

Aldás az emberiségre!

A dohány
és a
dohányzás

című mű megjelenit!

Irta dr HOHENBERG JÓZSEF főorvos.

A tartalomjegyzékből: A dohányzás hatása az emberi szervezetre — A dohány kémiai összetétele — A nikotin — A nikotin megsemmisítő hatása — A dohányzás hatása a légzőszervekre, a tüdőre, a szívre és a vérerekre — A nikotin hatása az emésztő rendszerre — A dohányos vakság — Az idegrendszer — Heveny nikotinmérgezés — A dohányzás és az ifjuság — A dohányosok osztályozása — A nikotinnal való lezokás módjai — A tuberkulózis pusztításai a dohányosok sorában — A nikotin okozta feledékenység — stb., stb., stb. Igen szép kiállításban ára csak 110 lei s portó

Beszerezhető: KÖNYVOSZTALYUNKNAL.

vethette, az ura is új ruhában parádézott ünnepenként s a gyerekek, ki csizmában, ki cipőben büszkélkedtek le a faluba, ha az anyjuk ezért azért legrattá őket a zsidóhoz.

Még a kecskén is meglátszott a változás. Esténként kapott egy-egy marek szemet, napján valami korpás-darás keveréket is s ettől a kis többlettől kigömbölyödött. És még bővebben csorgatta a tejet.

— Nem adnám egy rossz tehénér! — mondogatta János komolyan, ha előjött a szó a kecskeről. — Ez mentett meg bennünket az éhhaláltól.

Megbecsülően nézett az állatra s egy-egy darabka sóskenyérrel kézzelfoghatóan is kifejezte vele szemben a megbecsülését.

Nagy robbogatások voltak aznap. Vastag sziklatömbhöz értek a fejtők, mindenki látta, hogy ha az ledül, hetekig elég lesz fölmunkálni.

Reggeltől délutánig tartottak a fúrások. Összevissza liggatták a hatalmas sziklát, rakták bele a dinamitot meg a gyújtó zsinórt s ebéd után már meg sem indult a többi munka. Minden csoport a robbantást várta. A hegybe is elizent a mérnök, ne bóklásszon senki a közelben, mert lehet, hogy a tizedik szőlőbe is repül a kő.

Az emberek meg is húzódtak. A bányászok legtöbbször lefeküdt, elaludt, ki kell használni ezt a kis szabad időt, a többi meg csön-

A Nemzeti Parasztpárt vezérei országos kiáltványt adnak ki a kormány ellen

Bucuresti. Saját tud. A nemzeti parasztpárt vezető emberei szombaton összegyűltek Dobrestin, Mihalache birtokán. A gyűlésen egy országos kiáltvány megszerkesztésével foglalkoznak. A kiáltványban az ország közállapotait bírálva, élesen a kormány ellen akarnak fordulni. A kiáltványt a napokban akarják kibocsátani.

Eredeti vagy utánzat?

Egyes cégek megkísérelték a „NIVEA” készítmények utánzását, hasonló elnevezés alatt és az ismert kék csomagolás felhasználásával. Kerje mindenütt csak az eredeti

NIVEA-CREMET

és utasítson vissza minden utánzatot.

Csak a „NIVEA“-CREME és „NIVEA“-OLA tartalmazza a bőrrokon, bőrápoló „EUCERITET” magáét. Ez teszi pótolhatatlanná. — utánzhatatlanná.

Hat angol hadihajó elhagyta a Földközi-tengert

Anglia ellenszolgálatot vár Olaszországtól. — Mind határozottabb lesz az olasz-német arcvonal

Londonból jelentik: Pénteken reggel elindultak a Földközi-tengerről a számfelüti angol egységek az anyaország felé. A „Gibraltár” cirkálón kívül 5 hajó hagyta el a földközi-tengeri kikötőket.

A Morning Post szerint ezután az angol lépés után azt várják, hogy Olaszország a nyugati négyhatalmi egyezmény érdekében kezdeményező lépéseket tesz és csökkenteni fogja libiai csapatlétszámát. Azt is bizonyosra veszik angol körökben, hogy a földközi-tengeri angol hajóraj számfelüti egységeinek visszavonása megkönnyíti a brüsszeli értekezlet diplomáciai előkészítését.

Hitler kijelentést fog tenni Ausztria függetlenségének tiszteletben tartásáról.

Párizsból jelentik: A francia lapok egyre határozottabb formában írják az olasz-német arcvonal kifejlődéséről. A Petit Parisien szerint Németország attól tartott, hogy az olasz-ellenes megtorlások megszüntetése Párizs és London részéről ok gyanánt szolgálhat a három ország közeledésére és ezért sietett azokat megelőzni. Ennek tulajdonítják Párizsban, hogy

Németország német-osztrák tárgyalá-

sokat kezdett, hogy így elhárítsa a német-olasz kapcsolatok akadályait.

Ennek érdekében Hitler még július 25. vagyis Dollfuss halálának évfordulója előtt kijelenti, hogy Németország tiszteletben tartja Ausztria függetlenségét.

Az Echo de Paris szerint rövidesen ki fog derülni, hogy szabad-e még Olaszország, vagy Németországhoz van már kötve. Már most

meg lehet állapítani — írja a lap, — hogy Schuschnigg tárgyal Berlinnel, Olaszország jóváhagyásával.

Olasz-német közös állásfoglalás a brüsszeli konferencián.

Párizsból jelentik: Az Oeuvre szerint Olaszország közömbösen veszi Párizs és London kedveskedéseit és tekintete Berlingen függ. Mussolini értesítette Hitlert, hogy csak akkor vesz részt a brüsszeli értekezleten, ha Németországgal közös arcvonalban léphet föl. Ez a közös állásfoglalás magában foglalja

az alapokmány általános revízióját, a kényszerítő rendszabályok eltörlését és bizonyos gyarmati követelések kieltézésének kérdését.

Ha Franciaország, Anglia és Belgium ezeket magáévá teszi, Németország és Olaszország elmegey Brüsszelbe.

Tovább tartanak a véres zavargások Jeruzsálemben

Átmenetileg eltöltik a palesztinai zsidó bevándorlást

Londonból jelentik: A jeruzsálemi zavargások még egyre tartanak. A város egyik félreeső utcáján az arabok megtámadtak egy öt tagból álló zsidó csoportot. Egy embert megöltek, a többi négy súlyos sebesülések árán mentette meg életét.

Londonból jelentik: A Daily Herald szerint az angol hatóságok most már hajlandók a palesztinai zsidóbevándorlást átmenetileg betiltani.

Ez esetben megszűnnek a zavargások, mert a nacionalista araboknak ez az első, legfontosabb követelésük. Másik követelésük az, hogy a zsidókat a palesztinai földvásárlástól tiltsák el.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugati szél, több helyen zivatar, a hőmérséklet alig változik.

des dübörgéssel várta az utolsó kürtészó elhangzását.

Alig hallgatott el a trombita, egyik ember fölkiáltott:

— János bácsi! A kecskéje!

Vizeli János rosszat sejtve kászálódott elő a sarokból.

— Az én kecském?

— Az a! A Mancil!

Mert Mancil volt a neve a mekegő jószág-nak.

János keresztültörtetett a többiekben s kibámult a forró délutánba.

— Héjnye... a mindenét!

Mert a kecske nagy kecskenyugalommal bújott elő a fák közül s közeledett a sziklák tövében a robbantás helyéhez. Bele-belekapott a kő között zöldelő fücsomókba, közben nagyokat ugrott egyik buckáról a másikra s el-mekkengettette magát, mint az egyedüli ember, ha nagyon tűnődik.

János homlokát kiütötte a verejték. Mi lesz, ha ezt a bolond állatot eltemeti a kő? Mi lesz a télen, mikor megint leáll a munka? Mit isznak reggel a porontyok? Az egyetlen biztos életadó valami is elpusztul az amúgy is keserves nyomorúságban? Hogyan pótolják? De hogy az asszony nem kötötte be...

Mindez egy pillanat alatt fordult meg az eszében s már ordított is, ahogy a torkán kifért.

— Mancif! Hogggyaza...

S fenyegetett az ökével az állat felé, meg toppogott a lábával.

A kecske fölnezett az ismerős hangra.

— Me-e-e — mondta nyugodtan s beleharapott a fücsomóba.

— Mancil! — ordították többen is, rokonlelkek, akik átérték az ember ijedelmeinek nagyságát.

— Me-e... — mekkentett most már rövidebbet a kecske s félreugrott, mert nagy darab kő vágódott eléje.

János dobta. Ijesztésül. Dobtak mások is, de csak az lett belőle, hogy az állat még közelebb ugrafincált a veszedelmes helyhez.

János szemét elhomályosította valami.

— A gyerekek... — gondolta elsuhanóan.

— Mit esznek a télen, ha a kecske elpusztul...

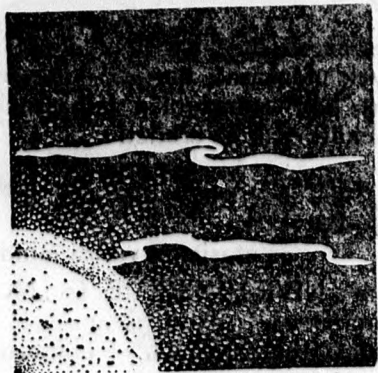
— Eresszetek! — ordította kétségbeesetten s félrelökve a többieket, kiugrott a bódéból.

Vad törtetéssel rohant az állat felé, nem figyelve, nem is hallva a mögötte felmorajló elszörnyedést!

— János! Vizeli János! — a mérnök elsápadva üvöltötte a nevé, utána a többi, mert a gyújtószinórokon már szaladt a tűz. — Visszajönni! — bömbölte száz torok egyszerre. — János! Vizeli János! A családod... — Az alvók is fölébredtek, kimeredt szemmel tülekedtek a többi mellé. — legfeljebb hat másodperc — dieredte a mérnök majdnem eszelősen. — zsinórok... jaj!... már késő... visszajönni!... öt másodperc... jaj!... visszaa!... és karban a többi is: visszaa!... négy... az ember leszegett fejjel rohant. — Mancil! — hallatszott a hörrenése. — gyere ide Mancil! — s nyuitotta a kezét, az állat ránézett, — me-e-e-e — mondta

barátságosan, aztán előrenyújtotta a fejét, rászagolt az ember kezére. János elkapta a szarvát, fölrántotta a vállára, — me-e-e-e! — jajdult el a kecske s hánykolódni kezdett, mert a tőgye odaszorult az ember nyakához, de János már elfulladva, kivörösödve trappolt visszának... még három... a mérnök homlokán gyöngyözött a halálfélelem... kettő... — siess! — üvöltötte a többi, öklük a levegőbe emelkedett, kimeredt szemmel lesték a halálfutást. — ideér... — vacogta az egyik, — már csak egy — gondolta elsuhanóan a mérnök, szeme az órán, — ideér! — ordított fel megkönnyebbülten a felajzott idegű munkástó-meg... de akkor János megbotlott az iparvágányon, elvágódott, a kecske ruganyos tekere-déssel esett négylábra, ugrott labdaként be a sűrűbe, otthagya a kimerülten tápáskodó embert... s akkor: bumm! megdördült az első gyújtás... bumm! a második, bumm-bumm! a többi sorába a szikla megingott, részekre vált, fűsiketítő dübörgéssel omlott alá, a levegő pillanat alatt megtelt átlátszatlan, sűrű kőporfelhővel, kavicsok, kövek, szikladarabok röpödtek a telep fölött, hangos dördüléssel csattant rá némelyik a tetőre, folytonos dübörgéssel dőlt a hegyoldal lefelé, egy-egy durranás végigrázta az egész épületet, valamelyik tetőtérész nagy csattanással szakadt be... aztán mindritkábbá váltak a lökések, már nem röpödtek a kövek, csak a por felhőzött, meg a kővel súlyosított földtömeg zuhogott lefelé... s a dübörgés, zajgás, porfelhő mélyén jajszó nélkül, mozdulatlanul feküdt Vizeli János.

A nap arany sugarait — a milliókkal telt arany zacskókat

AZ I. OSZTÁLY

huzása

JULIUS 15.-én,

szerdán.

AURORA

ezen a napon milliómossá teheti.

az AURORA jelenti. Az Állami Sorsjáték nagy árudája, fiókokkal és eladási irodákkal az ország minden városában. Lépjen be a sorsjegyarudába, ahol az AURORA cégtábláját látja és kérjen szerencsés sorsjegyet. Figyelmes, szolgálatkész és szakértő személyzet áll rendelkezésére. Érezni fogja, hogy az AURORA nagyáruháza bizonyos a szerencséje. Érezni fogja a szerencsébe vetett biztos hitet — és a szerencse jönni is fog.

VÁSÁROLJON minél gyorsabban **SORSJEGYET**. A késlekedés csak az Ön érdekei ellen való.

A temetkezési vállalatok megfellebbezik a ravatalozó kötelezővé tételét

Szerintük vallási szempontból sem felel meg a ravatalozó épülete és a házi ravatalozás eltűlése anyagilag tönkre teszi őket

Jelentettük, hogy Oradea város tanácsa ravatalozót állított fel a város egyik temetőjében, a Rulikovszky-temetőben, amit rövidesen megnyitnak s ettől az időponttól eltűntek a házaktól való temetkezést arra való hivatkozással, hogy a nyugati metropolisokban hasonlóan el van tiltva, gyászmenetek nem sétálnak az utcákon. A városban levő temetkezési vállalatok megfellebbezik a miniszterhez a tanács határozatát, amelynek főképen az a pontja, hogy tilos lesz a házaktól való temetkezés, nagyon súlyosan érinti őket. Fellebbezésükben első sorban arra hivatkoznak, hogy Romániában egyetlen városban, még Bucurestiben sincs korlátozva a temetés, nem kötelező a temetők ravatalozójának használata. A ravatalozókat csak azok veszik igénybe, akik akarják, akiknek nincs elég tágas lakásuk a ravatalozáshoz. Vallási szempontból is kifogásolják. Azt mondják, hogy az új ravatalozó hamis másolata a debreceninek, mert abban még a papnak öltöző szobája és mosdója is van, ami itt nincs, ellenben átvették azt, hogy a halott a temetés órájáig *hűtőkamrában kell*, hogy legyen, ami a kálvinista Debrecennek megfelel, de a katolikus, görög katolikus és görögkeleti vallású oradeai halottaknak nem, mert a haláltól a temetésig gyertyáknak kell égniük a halott körül.

Megesik, hogy egyszerre három temetés is van ugyanabban az órában, ezért Clujon, Debrecenben és mindenütt úgy építették meg a temetőkben a ravatalozó helyiségeket, hogy a temetések egymást ne zavarják, vagyis az épület négy oldalán van az ajtó. Oradeán e tekintetben is tévesen építették meg a ravatalozót, mert egymás mellett vannak az ajtó nyílások, a papok szertartása egymást zavarja. Ezekre sem gondolt a tanács, amikor építette s amikor a szabályrendeletet alkotta.

További sérelmek, hogy egy éven belül két temetkezési vállalkozónak is adott engedélyt,

akik óriási összeget öltek bele a vállalatba. A temető kocsik rendkívül drágák. Az egyik vállalkozónak 22 kocsija van. Óriási apparátus az ilyen vállalat, viszont értékesíteni nem lehet. Ki vesz cifra gyászkozsit? Óriási adót s illetékeket fizettek ki s fizetnek s ezzel a tanács a szabályrendelet megalkotásánál nem törődött.

Szerintök a közönség szempontjából sem lehet kötelezővé tenni a ravatalozót, mert nagyon drága. Négy ár van: 300, 500, 800 és 1500 lejes helyek. Ez utóbbit vajmi kevesen vehetik igénybe, mert drága. Inkább ingyen fogja a város adni tiszteletből. A keresztény társadalom szegény. Átlag 600 lejes temetések lesznek, 600 temetésre lehet számítani, vagyis 180 ezer leire évente, amire két alkalmazottat is tart a város, tehát nem fog keresni rajta majdnem semmit. Ezt érezte a városi tanács is, mert már a szabályrendeletbe belevette, hogy jogában áll a ravatalozó árát bármikor emelni.

Kijelentették a temetkezési vállalkozók, hogy kénytelenek fellebbezni, mert a ravatalozó kötelezővé tétele őket aránylag teljesen tönkreviszi, óriási vagyonuk, amit a vállalatba fektettek, csaknem teljesen elvesz, már pedig van vállalat, amely (az Erdélyi Concordia) 70 év óta fejleszti az üzemet, milliókat fektetve bele. Az egyik vállalat Teodorescu craiovai cég egy éven belül kapott letelepedési és iparengedélyt a várostól s így ez, valamint a többiek is, ha a szabályrendeletet a miniszter is jóvá hagyja, kénytelenek kártérítési pert indítani a város ellen.

Temetések. Farkas Béniné szül. Kocsis Eszter 41 éves korában meghalt. Temetése szombaton 4 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Cionca Ioan 24 éves korában meghalt. Temetése 5 órakor lesz a Steinberger kápolnából. — Maghiar Liviu meghalt. Temetése tegnap volt. (Erdélyi „Concordia“)

A kincstár pótdóemelését engedélyezte a városnak

A Háztulajdonosok Szövetsége tagjait és általában az összes adózó polgárokat tájékoztattuk, hogy a pénzügyi kormány a város részére, arra való tekintettel, hogy kormányilag jóváhagyott évi költségvetésének adatai szerint a város rendes bevételei kiadásainak fedezésére nem elegendők az itteni pénzügyi adminisztrációhoz június hó 23-án leérkezett 13.909—1936. szám alatt iktatott rendeletével a következő pótdó emeléseket engedélyezte:

A mezőgazdasági jövedelmek után 1 százalékos a házingatlanok jövedelme után 2,5 százalékos, a kereskedelmi és szabadfoglalkozásuk után 1 százalékos emelést. Ezeket a pótdó emeléseket folyó évi április 1-től kell fizetni, a pénzügyi adminisztráció számfelvétele alapján és az adóhivatalok ezeknek behajtását már megkezdették.

A Kolping futballszakosztálya vasárnap mérkőzik a Sticla-val. Az oradeai Kolping futballszakosztálya július 12-én, vasárnap kirándulást rendez Padurea-Neagra-ra, ahol barátságos mérkőzést játszik a jóképességű Sticla-val. Kísérőket szívesen visz a csapat magával. Részvételi díj tagoknak 50, vendégeknek 60 lei. Indulás reggel pontosan 6 órakor az Arena Voivodul Mihai-tól. Jelentkezni lehet Andor fogásznál, Sas-passage és Str. Alexandri 13 alatt, Szokolszky-nál.

Az építőiparosok vezetősége felkéri az önálló iparral dolgozó asztalosmestereket, hogy július 11-én, szombaton délután pont 6 órakor a Munkakamara földszinti helyiségében megtartandó fontos tárgyu szakosztálygyűlésen okvetlenül jelenjenek meg.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA.
Serviciul Economic.
No. 30020—1936.

PUBLICAȚIUNE

Primăria Municipiului Oradea, aduce la cunoștința celor interesați, ținerea licitației publice cu concurs de oferte și tratate prin bună învoială, pentru vânzarea loturilor de case situate în prelungirea străzii Mărești cu No. 84, cu o suprafață de 232 m. p., No. 83 cu o suprafață de 231 m. p. și No. 81 cu o suprafață de 278 m. p., conform hotărârii Comisiei Interimare cu No. 20020—1936, care va avea loc în ziua de 24 Iulie 1936, orele 10 a. m. în Biroul Serviciului Economic, etaj I. camera No. 28.

Concurenții odată cu depunerea ofertei închise, vor depune și un vadiu de 50% din suma oferită, în numerar sau efecte garantate de Stat.

Licitatie publică cu concurs de oferte și tratate prin bună învoială se va ține în conformitate cu dispozițiunile Legii Contabilității Publice și normele în vigoare.

Condițiunile de vânzare și Caietul de sarcini se pot primi la Serviciul Economic între orele de birou.

Oradea, la 8 Iulie 1936.

Președintele Comisiei Interimare:
Bledea.

Secretar General:
ss Fildan.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA.
Serviciul Tehnic.
Ad. No. 29595—1936.

PUBLICAȚIUNE

Primăria Municipiului Oradea, în conformitate cu hotărârea Comisiei Interimare No. 29595—1936 din 25 Iunie 1936, aduce la cunoștința generală, că terenul aparținător fundațiunei „Botto”, str. Cuza Vodă No. 32, fost arendat de către Clubul de Educație Fizică, repr. prin Dl. Fischer Antoniu, se dă în arendă, prin concurs de oferta și tratate prin bună învoială, pe timp de 1. an, care va avea loc în ziua de 23 Iulie 1936.

Concursul de oferte se va ține în conformitate cu Art. 88—110 inclusiv din Legea Contabilității Publice, dispozițiunile Regulamentului Oficiului Central de Licitații și Normele Generale publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Ofertele închise, sigilate și însoțite de un vadiu de 50% din chiria oferită pe un an, se vor înainta Serviciului Economic, etaj I. camera No. 28, până în ziua de 23 Iulie 1936, la orele 12 a. m. Condițiunile de închiriere, Caietul de sarcini și alte informațiuni se pot ști la Serviciul Economic al Primăriei, în fiecare zi de lucru în orele de birou.

Oradea, la 30 Iunie 1936.

Președintele Comisiei Interimare:
ss Dancea.

Secretar General:
ss Fildan.

Határidő 1936 július 25.

Vigyázat!

Lent felsorolt húsz könyv közül tetszés szerinti választhat minden előfizetőnk és bármelyik két mélyen leszállított áron kaphatja meg, ha a második félévre szóló előfizetését kiadóhivatalunkhoz készpénzben beküldi vagy megbízottainknál ugyancsak készpénzben kifizeti július 25-ig.

Ime az árkedvezmények:

Bangha: Dél keresztje alatt (fűzve)	125	lel helyett	80	lelért
Mauriac: A Frontenac mistérium (regény) . . .	75	" "	55	" "
Arad: Európai forradalom	80	" "	60	" "
Balla: A lélek utja	75	" "	55	" "
Bangha: Róma lelke	110	" "	80	" "
Wörhmüller: Királyi törvény	140	" "	105	" "
Csávossy: Együtt a Messterrel	110	" "	80	" "
Molnár: A szociális egyház az emberért	110	" "	80	" "
Plus: Hogyan imádkozunk?	45	" "	33	" "
Czapik: Könyvről rajtunk Uram!	45	" "	33	" "
Gerely: A művelt leány	105	" "	75	" "
Juller: 1914—1918.	365	" "	235	" "
Erdős: Napsütéses Indában	185	" "	126	" "
Stadler: Valaki vár engem	80	" "	60	" "
Bucsaný: Napfürdőzés	100	" "	75	" "
Häckel: Tanuljunk námetül	200	" "	135	" "
Gáspár: Fajismeret	140	" "	90	" "
Bucsaný: Eremlveszedés	55	" "	39	" "
Gáspár: A világ orvosa (regény)	210	" "	182	" "
Sebők: Öt világrészen keresztül	140	" "	90	" "

Fenti árkedvezmények mellett kiosztásra kerülnek előfizetőink között, ha második félévre szóló előfizetésüket akár kiadóhivatalunk utján, vagy megbízottainknál kifizetik az alanti ajánlatok.

Ime az ajándéktárgyak felsorolása:

1. Öt napos teljes ellátás Balne Episcopi-ben.
2. Révay kis Lexikon.
3. Egy fényképezőgép.
4. Egyévi ingyenes előfizetés.
5. Egy női vagy férfifóra.

Rendezzék tehát még ma a második félévre szóló előfizetésüket!

Tehát határidő: Július 25.

Harangjátékos óraszerkezet hirdeti a német népmozgalom állását. Berlinből jelentik: A birodalmi fővárosban, a Dönhoff-téren körülbelül fél év óta áll Berlin egyik nevezetessége, a harangjátékos óraszerkezet, amely zengő szóval hirdeti Németország népmozgalmának állását. Eddig ötpercenként szólaltak meg a harangok, hogy kilenc kondulással jelezzék: öt percenként kilenc ifjú német honpolgár látja meg a napvilágot. És ugyancsak ötpercenként hétszer egymásután megfordult a harangtoronyon elhelyezett homokóra, jelezvén, hogy az eltelt öt perc alatt hét ember költözött el az élők közül a birodalomban. Az óra felállítására óta eltelt félszázad alatt azonban megváltozott a születések és a halálozások aránya Németországban. Most ötpercenként nyolcszor fordul meg a homokóra, mert most ennyi ember hal meg ötpercenként Németországban. De ötpercenként tizenkétszer kondulnak meg a harangok, hirdetvén, hogy nincs azért baj a német népmozgalomban, mert most már nem kilenc, hanem tizenkét ifjú német születik ötpercenként.

Egy sztrájk, ami egységes. Madridból jelentik: Villagarziában, Spanyolország egyik Galicia tartománybeli városkájában egészen újszerű sztrájk tört ki. Ugy a város, mint a környék férfiakossága az állami dohányjövődék gyártmányainak súlyos volta miatt, egyszerűen beszüntette a dohányzást. Sőt a dohányzók a passzív rezisztenciánál sem állottak meg, hanem szövetséget alapítottak és kiáltványt adtak ki, amelyben bejelentik, hogy nem szivaroznak többé sem cigarettát, sem szivart, amíg az állami dohányjövődék nem javítja meg a dohányárak minőségét. Főleg a cigaretták ellen volt panasz, amelyek minősége az utóbbi hetekben annyira megrosszabbodott, hogy most már teljesen élvezhetetlenné váltak. A villagarziai dohányosok haheti határidőt adtak az állami dohányjövődéknek olyan cigaretták készítésére, amelyeket a finom ízű dohányzók is elszívhatnak.

A SZERENCSE MINDIG JELEN VAN!

Ne kételkedjék szerencséjében. A szerencse mindig jelen van. Bármikor megjelenhetik. Ha eddig nem is nyert, semmi oka, hogy elveszítse reményét.

A PAP, aki június 15.—én a 6.000.000 negyedét nyerte, egyetlen egyszer nyerte a legkisebb nyereményt.

A BORBÉLY, aki a 100.000 leies nyereményt nyerte, hatvan leit kért kölcsön, hogy megvehesse sorsjegyét.

A cluji TISZTVISELŐ, aki egy milliót nyert, kezdettől fogva játszik a sorsjátékon, anélkül hogy eddig nyert volna. Senki sem mondhatja Önnek: nem fog nyerni. Ellenkezőleg: a szerencse minden törvénye azt mondja: bármikor és bármennyit nyerhet.

Egyetlen, egyszerű feltétel legyen sorsjegye. Ne fusson el a szerencse elől, amely mindenki számára egyforma. Vásároljon idejében sorsjegyet.

Kérjen a sorsjegyarúستól felvilágosítást a társas játékról és a játék feltételeiről!

Egész sorsjegy 800 lei
Negyed sorsjegy 200 lei

AZ ÁLLAMI

H U Z Á S J U L I U S 1 5 . - é n .

XI. SORSJÁTÉK SORSJÁTÉK I. OSZTÁLY

Az osztrák alkancellár látogatása Magyarországon

Tárgyalásokat folytatott a budapesti kormány tagjaival

Budapestről jelentik: Baar-Barenfels osztrák alkancellár a budapesti osztrák követ kíséretében csütörtökön délelőtt féltizenkettőkor felkereste dr. Darányi Kálmán magyar helyettes miniszterelnököt, aki Kánya Kálmán magyar külügyminiszter társaságában fogadta az osztrák vendéget. A megbeszélések a római egyezmények szellemében folytak. Megtárgyalták a két államot közösen érdeklő politikai kérdéseket és örömmel állapították meg, hogy a két állam vezetőpolitikusaik véleménye ezekben az ügyekben teljesen egybehangzó. A megbeszélések délben 1 órakor értek véget. Baar-Barenfels osztrák alkancellár és belügyminiszter Budapestről Kőszegre utazott, ahol megtekintette az ottani katonai realiskolát. Az intézet tanári kara vacsorát rendezett a külföldi vendég tiszteletére, aki este 10 órakor gépkocsin visszautazott Bécsbe. A határról üdvözlő

lávíratot küldött Gömbös miniszterelnöknek és szívélyes szavakkal fölgögyulást kívánt neki.

A magyar miniszterelnök egészségi állapota.

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök csütörtökön tüzetesebb orvosi vizsgálatnak vetette alá magát. A vizsgálat megállapította, hogy egészsége teljes helyreállása céljából nincs többé szüksége orvosi kezelésre. Gömbös Gyula Nagytétényről Királyszállásra utazott, ahol négy-öt hétig marad.

Megérkeztek a bécsi gyermekek. Timisoara. Saját tud. Csütörtökön megérkezett Romániába a bécsi gyermekek vonata, akik nyaralásra jöttek a Banatba és Arad vidékére. Aradon nyolcvanvan szálltak ki, Timisoarára hatvanan érkeztek. A gyermekeket részint a városban, részint a környező falvakban helyezték el.

Nagy HIVATALOS SORSJEGYÁRUDA

Főhelyek Bucuresti — Cluj. Elosztó irodák az egész országban

A Hivatalos SORSJEGYÁRUDA és a POSTAHIVATALOK eddig tízmilliókat fizettek ki. Két egyenként **egy milliós nyeremény** és számtalan nagy nyeremény csak az utolsó húzás alkamával.

A Postahivatalok
közön szolgáltatata
a
SORSJEGYEK
elosztására a
falvakban a fa-
lusi levélhor-
dók által.

A 11. Sorsjátékra, amely most kezdődik és az első osztály húzását július 15.-én tartja meg, a leggyorsabb, legkomolyabb, legerősebb sorsjegyjárusi szolgáltatást nyújtja a

HIVATALOS SORSJEGYÁRUDA
Bucuresti—Cluj
és az ország minden városában
POSTAHIVATALOK
az ország minden falujában

Oroszország „Első emigránsnőjének” regénye

Cannes, május. Érdekes esküvő színhelye volt a napokban a francia Riviera híres városa. Férjhezment Katherina Ivanovna, akit „Oroszország első emigránsnője” néven ismertek újszólván az egész világon. Ezzel a nyugalom békés révébe érkezett egy meglehetősen kalandos élet.

Azok az emigránsok, akik a cári uralom bukása után elhagyták Oroszországot és a Rivierára, vagy Franciaországba szöktek, nagyon rosszul jártak volna, ha nem segített volna rajtuk Katherina Ivanovna, aki már akkor Cannesben lakott. Az orosz emigránsok éppen ezért az „Oroszország első emigránsnője” címmel tisztelték meg Katherina Ivanovna, akinek ez a címzés tulajdonképpen nem is járt, mert Katherina Ivanovna még 1914 nyarán, tehát közvetlenül a világháború kitörése előtt, hagyta el Oroszországot.

A híres táncosnő.

Katherina Ivanovna tulajdonképpen táncosnő volt. Mielőtt azonban felvették volna a cári operaház világhírű balettjébe, átélte néhány kalandot. Tizenhét éves korában megszökött Krímből, a szülei házából, egy fiatal tisztel, aki Pétervárra vitte magával. Itt megismerkedett az udvari társaság egyik tagjával, akinek összeköttetései elnyúltak egészen a cárig és így történt, hogy Katherina Ivanovna a cári operaház balettkarában helyezkedett el. Mint táncosnő megismerkedett a zenekar egy szegény muzsikussal, akit aztán teljes szerelmével ajándékozott meg, de a szegény muzsikusnak lútnia kellett azt is, hogy szerelmét egész Oroszország rajongja körül és isteníti.

Nikolajevics Miklós nagyherceg...

Katherina Ivanovna tényleg rendelkezett mindazokkal a tulajdonságokkal, amelyek egy táncosnót naggyá tehetnek. Nagy zenei és tánc-tehetsége volt, alakja hibátlan és vörös szőke haja különösképp varázslatossá tette arcát.

Csakhamar felkeltette Oroszország egyik leghatalmasabb urának: Nikolajevics Miklós nagyhercegnek érdeklődését is, aki egyszerűen megszököttette és egyik vadász kastélyában zárta el. A nagyherceg és a táncosnő ügye elképzelhetően hatalmas pletyka tárgya volt az egész

cári udvarban. Mindenki tudott a „titokról”, csak épp Nikolajevics Miklós felesége: Anasztázia nagyhercegné nem.

Jó emberek azonban már ebben az időben

Nem jó hősködni a detektív közelében

Három tengerész
kalandjának vége

Svensea angol kikötő egyik vendéglőjében három jóbarát sörözött együtt. Az egyik a hetvenesztendős Cross Péter, a másik a nem sokkal fiatalabb Mc Cullock John, a harmadik a még aránylag egészen fiatal, mindössze negyvenesztendős Leveson György. Arról volt szó, vajjon a három tengerész közül melyik élt át több kalandot?

— No, halljuk, Cross — biztatták a legidősebbet a többiek.

— Negyvenkilenc esztendőt töltöttem tengeren — mondotta Cross — és hatszor nősültem. Hatodik feleségem is meghalt, azóta özvegy vagyok. Három vitorlás süllyedt el alólam, két és egy negyed esztendőt töltöttem mint hajótörött a falklandi szigetek benszülőttei között, akik agyonverik anyósikat, ha azok elérték a hatvanadik életévüket. Végigcsináltam egy expedíciót Scottal a déli sarkvidékre. Ott lefagyott három lábom ujja. Két évig ott voltam végig, egyiket magam szerveztem meg, kaptam érte ötévi börtönt. Mit mondjak még? Nem is tudom, hányszor ütött el a hajókötel. Hatszor estem le a vitorlakötélzetből. Több mint száz bálna elejtésénél voltam ott. Elég ennyi?

— Mac Cullock következik — szölt közbe a legfiatalabbik.

— Huszonnégy esztendeje hajózom s ez évek közül tizenegyet ugyanazon a hajón töltöttem el. Ez aztán a hősiesség! Most vagyok negyedszer vőlegény, de az esküvőig még nem vittem. Megiszom egy üllőhelyemben másfél hordó sört. Voltam favágó Kanadában, katona Nepálban, lócsiszár Braziliában, kerestem ara-

is voltak és éppen ezért akadt néhány elszánt egyén, aki megnyitotta a nagyhercegnő szeméit. 1914 tavaszán azután egy szép napon váratlanul megjelent az asszony Nikolajevics Miklós nagyherceg vadász kastélyában. Rendkívül heves és nagy családi jelenet játszódott le, amelynek során a nagyherceg húzta a rövidebbet. Katherina Ivanovna azonnal el kellett hagynia a kastélyt és Pétervárra utazott.

Százezer font fájdalomdíj

A nagyhercegnő el akarta tétetni láb alól gyűlölt vetélytársnőjét, de ez a terve már nem sikerült. Katherina Ivanovna túl sok barátja volt az udvarnál, akik azután megóvták minden veszedelemtől. Végül is meggyőzték a nagyhercegnőt is arról, hogy sokkal jobb a békés kiegyezés, mint az állandó konfliktus és botrány. Végül is közvetítők segítségével százezer font fájdalomdíjat kapott Katherina Ivanovna, ami az akkori időben több, mint kétmillió békekoronának felelt meg és ezzel szemben csak egyetlen feltételt kellett teljesítenie, még pedig azt, hogy azonnal elhagyja Oroszországot.

Ivanovna egy kicsit vonakodott, de mivel nemcsak szép táncosnő volt, hanem egy jól számoló nő is, elfogadta a százezer fontot, magával vitte rendkívül értékes ajándékait, elhagyta Oroszországot és a Rivierára hurcolkodott. Itt azután teljes biztonságban élte át a háború összes megrázkódtatásait. Vagyona sem értéktelenedett el.

A szegény muzsikusból olajmágnás lett.

Annak ellenére, hogy Oroszországban nem valami szépen bánták Katherina Ivanovna, az egykori táncosnő nem mutatott semmiféle bosszúvágyat honfitársaival szemben. Amikor 1917-ben és 1918-ban megindult Oroszországból az óriási emigráció, Ivanovna minden módon igyekezett segíteni bajbajutott honfitársain. Valóban kiérdemelte a megtisztelő címet, amellyel azután az emigránsok megajándékozták.

Az sem érdektelen, hogy közben mi történt azzal a szegény muzsikussal, aki életének fénykorában titkos szerelme volt. A cári operaház zenekarának e szürke kis tagja ugyancsak elhagyta Oroszországot és Amerikába menekült.

nyat Ausztráliában, három embert küldtem a másvilágra biciskával és egyet pisztollyal, ezért mindössze egyheti fogházban volt részem. A balkezemmel felemelek másfél mázsát és három ujjal kötöm meg a vitorlák legszörnyűbb bogját. Egyízben hat napig ültem egy magányos csónakban a Csendes-óceán közepén, míg megmentettek. Benne voltam a híres Clive-lázadásban, amikor elégettük a kapitányt. Remek volt! És elég volt, azt hiszem, Cross, lefőztelek. Na, gyere elő, Leveson és beszélj, ha ezek után még megjön a szavad!

A háttérben nyugodtan pipázgató és sörözgető Leveson meg sem mozdult. Körülnézett, aztán így beszélt:

— Amit ti végigéltek, az mind semmi. Nekem csak egy kalandom volt, illetve van, de ez az egy túlesz mindenem. Nekem ugyanis három feleségem van, egyik itt Angliában a másik Kuba szigetén, a harmadik Indiában. És valamennyivel jó viszonyban vagyok.

Ezzel elhallgatott.

— Nincs több?

— A többit majd én mondom el, ha megengedik — szólalt meg e pillanatban egy idegen úr a szomszéd asztalnál. — Nugent Guy detektív vagyok és kérem az urakat, fáradjanak be velem a rendőrségre.

A három kalandhőst 8, illetve 10, illetve 3 évi fegyházra ítélték lázadás, gyilkosság, bigámia és más sokmindenféle címen. A svanseai tengerészek pedig elhatározták ezek után, hogy kalandjaikat többé még egymásnak sem mondják el.

HIREK

Központi összeköttetés, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldala: Egész évre 600 félre 300
egyedőre 210, egy hóra 70 lek.
Magyarországon: Egész évre 50 P. félre 25 P. egyedőre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felcsozteskeresztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Készíteteket nem örökök meg és arm ednek vissza.
Cseks választékos magánlevelekre válaszolunk.

**Vorbuchner Adolf püspök első elnöki-
lése az Egyházmegyei Igazgatótanács
ülésén.** Cluj. Saját tud. A római katolikus
Igazgatótanácsa szerdán tartotta havi rendes
ülését. Ez volt az első alkalom, mikor az új
püspök elnökelt. Dr Gyárfás Elemér világi el-
nök meleg szavakkal üdvözölte *Vorbuchner*
Adolf püspököt, aki hasonló szívéllyességgel
válaszolt. Aztán az igazgatótanács távirati üd-
vözlést küldött gróf *Mailáth* Gusztáv Károly
megyeispüspök címére is. A gyűlés további: so-
rán az Egyházmegyei Tanács folyó ügyeivel
foglalkoztak s az ülés a késő déli órákban ért
véget.

Zürichi zárlat. Párizs 20.25 egynegyed, Lon-
don 15.33, Newyork 305 háromnegyed, Brúszel
51.65, Milánó 24.10, Madrid 41.97 fél, Amsterdam
208.05, Berlin 123.20, Bécs — schilling 57.90, Prága
12.70, Varsó 57.70, Belgrád 700.

**Sándor János király szobrát pénteken
leleplezték le Bucuresztben.** Bucu-
resti. Saját tud. Pénteken délután hat órakor
a Boulevardul I. G. Ducan leleplezik Sándor
joguszól király szobrát. A leleplezési ünnepsé-
gen Károly király is résztvesz.

**VASÁRNAP, JULIUS 19-ÉN KERTÜNNE-
PÉLY lesz az oradeai püspöki palota kertjében.
Változatos, élénk műsor, virág, gyümölcs, fagy-
laltsátrak, biciklizverseny, lacikonyha, stb., stb.
Gyermekek, felnőttek egyaránt pompásan fognak
szórakozni!**

Kánikula. Oradeán csütörtökön 45 Celsius
fokra emelkedett a meleg s még este 7 órakor ár-
nyékokban 31 fokot mutatott a hőmérő. A forróság
a város területén éjjel 2 órára enyhült és reggel
5 órakor hatalmas égiháboru után félórás eny-
hítő eső esett, amelynek hatása péntekre mérsé-
keltette a levegőt. Az ég felhős.

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok-
ban pusztító hóhullám még mindig nem enyhült.
A hőség áldozatainak száma már kétszázon fe-
lül van.

**Franciaországban ismét kiújultak a
sztrájkok.** Párizsból jelentik: Több fran-
cia városban újból fellángolt a sztrájkmozga-
lom. Lilleben és Limousinben öt textilgyárat
megszállították a sztrájkolók. Lille a francia
szöví-fonó ipar legnagyobb gócpontja.

**A Népszövetség külön utlevelet ad ki a né-
metországi menekülteknek.** Genfből jelentik: Az
az értekezlet, amely a Népszövetség épületében a
német menekültek ügyével foglalkozott, csütör-
tökön befejezte tanácskozásait. Az elnöki előter-
jesztés szerint német menekültek fogalma alá
tartoznak mindazok, akikre a német birodalom
védelme nem terjed ki, de német nemzetiségük
állítanak ki, amelyet utlevelként használhatnak
s amelyet időről-időre meghosszabbítanak. A
menekülteket csak abban az esetben szabad tar-
tozkodási helyükről kiutasítani, ha a közrend és
közérdekel ellen vétnek.

**Több magasrangú katonát és polgárt
tartóztattak le Spanyolországban.** Mad-
ridból jelentik: A képviselőházban csütörtökön
este riasztó hírek terjedtek el, melyek szerint
a közbiztonsági rendőrség egy készülő állam-
csínytel kapcsolatban számos magasrangú
katonai és polgári személyt tartóztatott le. Hír
szerint *Mola* tábornok, a közbiztonsági rendő-
ség parancsnoka állott a puccsmozgalmak élén.

Deval értekezlet eredmények. A deval Decebal
licealnál az értekezlet bizottság előtt hat in-
tézeti növendék tettek értekezlet. Összesen jelent-
kezett 98 diák értekezletre, akik közül csak 72-en
jutottak szóbelire. Az egyes intézetek szerint az
eredmény a következő: Alba-Iulia állami iskola
növendékei közül átment 8, Alba-Iulia Mailáth-
gimnázium 6, Brad gör. kel. gimn. 9, Deval Dece-
bal 9, Orastie Aurel Vlaicu 20 és Petroseni álla-
mi liceul 8, összesen értekezlet tette a 98-ból 60
diák.

Írók az
ország min-
den városá-
ban-székhely
Bucuresztben
és Clujon.

**SZERDÁN,
JULIUS 15-én**
a Sorsjáték ujra
megkezdül a

MILLIÓK
szétosztását. Négy
osztályon keresztül
összesen 77.917 nye-
reményt, 289.132.196
lei értékben fognak
szétosztani.

**COLECTURA RURALĂ A
OFICIILOR P. T. T.**
a sorsjegyek szétosztása falvakban
a levélhordók által.

Nem vehet részt a szerencse ezen ál-
dásában, ha nincs a zsebében az
Allami Sorsjátéknak a

COLECTURA OFICIALĂ
által vásárolt sorsjegye.

**Világjelenség a fürdők látogatottságának ha-
nyatlása.** Bucureszt. Saját tud. A belügyminisz-
teriumhoz érkezett turisztikai jelentés szerint a
fürdők látogatottsága ez idén lényegesen csök-
kent. Ez azonban világjelenség. Karlsbadba pél-
dál ezidén csak tizennyezer ember fordult
meg, míg tavaly ilyenkor már az ötvenezret is
meghaladta a fürdővendérek száma. Hasonló a
helyzet a Balaton partján, a szállodai szobák
számai állanak üresen.

**Nagy botrány a lengyel löverseny-
térén.** Varsóból jelentik: A főváros köze-
gében levő Mokotov-i löversenyterén óriási
botrány tört ki. Egyesek ugyanis úgy látták,
hogy csálnak az eredmény-megállapítással.
Ezért megrohanták a pénztárt, bevették az ab-
lakokat és felgyújtották a tribünöket. Egy pénz-
tárosnót súlyosan megsebesítettek. Tíz egyént
letartóztattak.

**Az édesanya kimentette gyermekeit az égő
házból.** Zalaegerszegről jelentik: Budafa község-
ben Erdei Imréné háza kigyulladt. A tűz az
asszony távollétében keletkezett s a lakásban két
kiszerveke maradt bezárva. Az oltásra odase-
reglett lakosság nem tudott a gyermekek bentlé-
téről és az egész ház már nagy lángokban állott,
amikor Erdeiné kétségbeesve szaladt haza. Be-
rohant az égő házba és eszméletlen állapotban lé-
vő gyermekeit kimentette a lángok közül. A ház
azután porig égett.

**Megölték egy szállóban Stavisky
titkárát.** Madridból jelentik: Stavisky
titkárát, *Romanginot* Spanyolországban hol-
tan találták szállodai szobájában. Megállapí-
tást nyert, hogy gyilkosai hosszabb dulakodás
után végeztek vele. *Romangino* rejtegette
Stavisky mesébe illő kincseit és valószínű,
hogy azért tették el láb alól, nehogy a kincsek
hollétét elárulja.

A rendőr lelötte a támadóját. Satu-Mare. Sa-
ját tud. Puhaiduc Ioan sighet-i közrendőrt felet-
tesei csütörtökön délelőtt a megbízatással
küldték ki a cigánysorra, hogy vezesse elő Ka-
nalas József cigányt. Kanalas nem engedelmese-
kedett a rendőr felszólításának, hanem kapát ra-
gadt és a rendőrré támadt. A rendőr szorongat-
ott helyzetében revolverével rálőtt a cigányra,
aki azonnal meghalt. A rendőrt őrizetbe vették,
de kihallgatása után szabadon bocsátották.

**Nagyerejű szén-sav-forrás buggyant
fő Magyarországon.** Pécsről jelentik: A
baranyamegyei Rózsafabodora közegben dr
Perczel Tibor bírtokán szén-sav forrás tört
fel a kenderáztató gödörből. A forrás vizében
a betegek bámulatos gyorsasággal nyerik visz-
sza egészségüket. Teljesen elerőtlenedett aggok
gyógyultak már meg néhány nap alatt. Most
180 méteres kutat fúrtak a forrás helyén, mely-
ből percenként 400 liter víz tör elő. Még a
nyár folyamán megkezdik itt a legmodernebb
fürdőház építését.

Feljegyzések

A bucureszt Dimineața súlyt helyez ar-
ra, hogy mindenről értesült hírlap legyen s
ezért elég részletesen beszámol a református
püspök-választásról, mely néhány nappal ez-
előtt folyt le.

Ebben a beszámolóban olvassuk a követ-
kező meglepő részleteket:

„...ezután dr Vásárhelyi János pápai
prelátus emelkedett szólamra és felolvasta
dr Makkai Sándor volt püspök levelét... Mak-
kay, ki ezidőszent a debreceni akadémia rek-
tori székét tölti be, levelének végén utódjául
dr Vásárhelyi pápai prelátust ajánlotta...”

Kicsiség, mely felett minden oldalon jót
nevetni fognak. Kicsiség s mégis benne tükrö-
ződik az a nagy és általános tájékozatlanság,
mellyel a mi kérdéseink, a mi kérdéseink,
életünk egész szerkezetét s társadalmi össze-
függéseinket nézik.

Ez a hír, melyből ezeket a sorokat idéz-
tük, már meg is halt, szétfoszott a hitvány
papirrossal együtt, melyre nyomtatták, máskor
azonban az eféle „kicsiny” tévedésekből nagy
hajók és félreértések származhatnak, intézke-
désök és törvények, melyeknek nyomában nem
röpke újsághírek foszlanak szét, hanem em-
beri életek, családok, gazdaságok. (Skin.)

**Olaszországban felszabadították a hus-
korlátozásokat.** Rómából jelentik: Az
olasz kormány elrendelte, hogy július 16-tól
kezdve szüntessék meg azokat a korlátozásó-
kat, amelyeket a megkorlátozások miatt a hus-
árukra elrendeltek.

**Ki akarta próbálni az angol rendőrség tehet-
ségét, kilenc hónapot kapott.** Londonból jelentik:
Különös büncselekmény miatt itélték kilenc hó-
napos fogházbüntetésre Stanley Rose péksegédet,
aki két ízben olyan gyilkosságok bűnét vállalta
magára, amelyek a közvéleményben nagy izgal-
mat keltettek és amelyeknek tetteseit a rendő-
rség nem bírta kézrekeríteni. Hoesszu nyomozás
után kiderült, hogy a péksegéd mindkét gyilkos-
ságban ártatlan. A rendőrség a hatóságok félre-
vezetése miatt itélte el a péksegédet, aki azt a
magyarazatot adta tettének, hogy az angol rend-
őrség intelligenciáját akarta próbára tenni.

Nem szabad zavarni a rizsültetvény álmát.
Tokióból jelentik: Hakone japán kerület rizster-
melői kártérítésre perelték a Hakone fürdővállala-
latot, mert a vállalat által a város határában felál-
litott erős neonfényű villamos hirdetőtáblák za-
varták a rizsültetvények álmát. Kenagawa
kerület mezőgazdasági kísérleti állomása a bi-
róság megkeresésére megvizsgálta a kérdést és
megállapította, hogy az erős neonfény tényleg
akadályozza a rizsültetvények fejlődését, mert
„megfosztja a növényeket éjszakai nyugalmu-
kól”, mire a bíróság kártérítésre kötelezte a vál-
latot.

A SZERENCSE JELEN VAN!

JULIUS 15.-én, milliomos lehet! Ne gondolkozzék egy pillanatra sem! Lépjen be a MERCUR nagy áruda valamelyik fiókjába. A REKORD SORSJEGYARUDAJA. Krízis van, nagyok a szükségletek, nyár van, nyaralni kell mennie. Mercur 200 leivel

MILLIOMOSSÁ TESZI

A szerencse mindenkit felkeres. Feleljen látogatására a

MERCUR

SORSJEGYÉVEL.

Loevenhart lengyel szenátor holttestét gépkocsin szállítják Budapestről Lembergbe. Budapestről jelentik: Mint tegnap már közöltük, az interparlamentáris unió lengyel küldöttségének a vezetője, Loevenhart szenátor, szívizékhűlésben hirtelen meghalt, amikor éppen Budapestről haza akart indulni. Az elhunyt lengyel politikus a mostani interparlamentáris értekezletnek is egyik alelnöke volt. Halálése részvételtjes megdöbbenést keltett a magyar fővárosban. Loevenhart szenátor holttestét a Kerepesi-temetőben szentelik be és gépkocsin szállítják Lembergbe. Horthy Miklós kormányzó a kabinet-iroda útján fejezte ki részvétét. Kánya Kálmán külügyminiszter személyesen jelent meg a lengyel követéségen, ahol az egész kormány részvétét tolmácsolta.

Különös felfedezés a rákról. Queensland rákkutató intézetének igazgatója, dr. Mc. Kilok kijelentette a melbournei rákellenes értekezleten, hogy a szőkés és a kéményseprők vannak legjobban kitéve a rákos megbetegedéseknek. A szókéknél ezt annak tulajdonítja, hogy könnyebben szenvednek égési sebeket a najtól, míg a foglalkozás szerinti statisztika azt mutatja, hogy a rákbetegek között legtöbbször a kéményseprők és az anilinnal festett anyagokat kezelő munkás.

GYERMEKNYARALTATÁST VÁLALUNK REMETEN, pompás magaslati levegőn. Gondos felügyelettel, intézeti rendszer szerint. Jelentkezni lehet: Oradea, Str. Vlahuta 22, balra 2. aító.

Aranypénzt csak a Banca Nationala árusíthat. Timisoara. Saját tud. A Banca Nationala itteni fiókvezetőségének tudomására jutott, hogy magánforgalomban aranypénzeket árusítanak. Az igazgatóság ezért házkutatási engedélyt kért. Hivatalos bizottság szállt ki a negyedik kerületbe. Braun Sándor ékszerész üzletébe. Az ékszerész éppen akkor is aranypénzeket árusított. Találtak régi magyar tíz- és huszkoronás aranypénzeket, Napoleon-féle aranyakat s más aranyérmeket, amelyek mintegy százharmincezer leányi értéket képviseltek. Ezeket a pénzeket lefoglalták mivel az aranypénzek árusításához most csak a Banca Nationalának van joga. Az ügyészség megindította az eljárást az ékszerész ellen.

Megbénított a villám egy asszonyt. Tg.-Săcuesc. Saját tud. Treiscaune megye fölött hatalmas zivatarok vonultak végig, amelyekből a kisebb patakok annyira felduzzadtak, hogy elöntötték az alantabb fekvő földeket. A kár főképpen Borosneul és Brates községekben jelentékeny. Poian községben a villám becsapott Török Ferenc gazdálkodó házába, súlyosan megbénította Törököt és elpusztított két sertést.

Négy zsidó templomot fosztottak ki egy éjszaka Satu-Maren. Saját tud. A Jacobeni utcán levő ortodox zsidó templom szolgája szerdán reggel a templom ajtaját nyitva találta. Rosszat sejtve azonnal jelentést tett a rendőrségen. A detektívek megállapították, hogy ismeretlen tettesek a templom ajtaját álkulcs segítségével kinyitották, a perselyeket feltörték és tartalmukat magukkal vitték. Hasonlóan fosztották ki a Jacobeni utcai kis zsidó templomot és az Aureliana utcai két zsidó templomot.

Híuk a kannibálok is! Londonból jelentik: Sir Hubert Murray, Pápua kormányzója, hivatalos jelentésében érdekesen beszéli el, miként hatott a purari kerület kannibáljaira hiúságuk segítségével. A rendkívül vad és vérszomjas namautörzs, amely 1600 négyzetkilométernyi mocsaras és erdős vidéken lakik, javithatatlan és megrögzött emberevő nép volt, amelytől a bennszülöttek is rettegtek. Miután minden szelídítési kísérlet kudarcot vallott, a rendőrök a kormányzó utasítására feltűnő megvetéssel és lenézéssel kezdték őket kezelni és midőn a meglepett kannibálok ennek oka iránt érdeklődtek, azt a feleletet kapták, hogy az emberevés mindenütt divatját mutatta, jóízűtű népek ma már kizárólag sertés- vagy juhust esznek csak. A kannibálok közül az idősebb nemzedék egyideig még nagy titokban tartott néhány emberhús-lakomát, de az általános megvetés hatása alatt ráfanyalodtak az állattenyésztésre és ma már tényleg leszoktak az emberhúsevésről. A ruhaviselésre úgy szoktatták rá őket a kormányzó, hogy szigorú rendeletben súlyos büntetés terhével meghagyta, hogy csak azok a bennszülöttek viselhetnek európai szabásu ruhát, akik a rendőrök előtt vizsgát tesznek, hogy értenek a ruha viseléséhez és gondozásához. A rendelet kihirdetése után tömegesen jelentkeztek a kannibálok a „ruhaviselési vizsgára”.

Szerelmi dráma. Satu-Mare. Saját tud. A cseh-szlovákiai Szlatinán Daraban János fiatal borhélvész évok óta udvarol Polgár Teréz szlatinai lányknak, aki a iómodoru fiatallembert szívesen fogadta. Daraban megkérte a lány kezét, de a lány szülei hallani sem akartak arról, hogy gyermekük, akire nagy örökség vár, iparos ember felesége legyen. A szerelmesek kitartottak egymás mellett. Szerdán a fiu megismételte a leány megkérését, de most is visszautasították. Ezt azt mondták, hogy lányuknak is megírták az esze a már ő sem akar hallani a fiuról. Darabban ezután megleste, amikor a szülők elávoztak hazulról és a lakásba osont, ahol lefőtte szerelmeseit és magát is a szomszédok a revolverlövését meghallották s a Polgárak lakásába hatoltak. A fiatalokat vérükben fetrengve találták. A kikoszorózott borhélvész kétségbeesésében több-ször a leányra lött, majd magát lötte. A fiu még a helyszínen meghalt, a leány a kórházban haldoklik.

* **Elhizásnál, szívelzsírosodás és májelzsírosodás** esetében reggel, délelőn és este egyharmad pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz — félórával az étkezés előtt bevéve — rendkívül értékes házi szer, melynek hatása gyors, biztos és mindig kellemes. Az orvosok ajánlják.

Rongyszedő kereskedők háboruja. Satu-Mare. Saját tud. Két konkurrens kereskedő üzleti vitája érdekes körülmények között fejeződött be az ügyészségi fogházban. Amióta a közelben papírgyár működik, a rongyszedőkre jobb napok virradtak s a rongy-üzlet virágzó üzlettel fejlődött. Pomi Satu-Mare megyei községben két „cég” uralta a vidéket: Finkenstein Mihály és a Moskovits testvérek üzlete. A hova a két Moskovits testvéreken kívül Klein Hermann is bevették. A két „cég” azonban nem tudott megférni egymástól. Ha az egyik öt lelt ígért a rongy kilójáért, a másik ötven banival többet kiáltott, csak hogy annak üzletét rontsa. Ezért nem egyszer a konkurrensok között tettlezelésre került sor. A Moskovitsok végül is úgy határoztak, hogy kifosztják a Finkenstein raktárát, amit Simon László és Valean Ioan pomi legények által végre is hajtottak. A két földműves hatszázhuszonöt kiló rongyot hordott el egy éjszaka Finkenstein től, amit Moskovitsék továbbítottak a főgyűjtőhelyre. A dolog kiderült s a csendőrség a Moskovits cég beltárgyait, mint a két földművest letartóztatta és bekísérte a satumarei ügyészség fogházába.

* **Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe.** Az oradeai Szent József fiúnevelő intézet már most felvesz elemi, Gojdu liceum és felsőkereskedelmi iskolába járó rendszer bentiakó növendékeket. Egészséges lelki és testi nevelés, gondos felügyelet, naponként többszöri csoportos és egyéni korrepetálás, jó ellátás és állandó orvosai ellenőrzés. A hely biztossága céljából tanácsos a növendékeket minél előbb előjegyeztetni. Tájékoztatót készséggel küld a Szent József fiúnevelő intézet igazgatósága. Oradea, Str. Bratianu No. 7.

A boxoló medve. Newyorkból jelentik: Newyork legnagyobb szenációja egy boxoló medve, amely egy vándorcirkusz előadásain minden este hatalmas közönséget vonz, ami miatt a cirkusz előadásait már többszörösen prolongálni kellett. Az előadásnak nemcsak a medve a szenációja, hanem még inkább az a boxoló, aki estenként a hatalmas állattal versenyezni kél. A boxoló annyira ügyes, hogy bár sokszor került kritikus helyzetbe a hatalmas erejű medvével szemben, amikor a medve le akar sújtani, mindig sikerül a halált hozó ütést és a végén sikerül neki egy hatalmas ütessel veszedelmes ellenségét a földre terítenie. A boxoló így is minden este az életét kockáztatja és a newyorki amfiteátrum közönsége ezt az izgalmat fizeti meg belépti díjaival.

Bevezették a földgázt Sighisoarára. Saját tud. A Nemzeti Földgázársaság a város vezetőségével lefolytatott hosszas tárgyalások után ez év tavaszán megkezdte a mintegy 40 kilométeres fővezetéknek a városba való bevezetését. A munkálatok gyorsan haladtak előre s ma már ott tartanak, hogy a város utcáit csatornázzák. Őszig az egész városi hálózat készen lesz. Az utcai vezetéktől a lakásokba a tulajdonosok a saját költségükön kell, hogy vezetethessék be. A Selyemművek, Löv és Zimmermann-féle posztógyárak, a bórgyárak, stb. már rövidesen gázüzemmel fogják a tüzelési anyagot pótolni. A magánházakba a gáz bevezetése 10—15.000 leibe kerül. A társaság 125 baniban állapította meg a földgáz köbméterének árát.

Dr. Schmiéd Béla:

Lelket az életbe

E második kiadásban megjelent munka a lelkiigénykorlatos igazságokat dolgozza fel elevenen, modern, megkapó példákban, mesteri kézzel hozzáfűzött megrázó refleksiókkal. Az első kiadás hónapok alatt fogyott el.

Ára 110 lej és portó.

Kapható könyvostályunknál.

A furfangos turista, lóvá tette barátait

A maga nemében páratlan lóvátévés történt a napokban Briancon községben, amely a Monte Palvoux nevű, négyezer méteres hegység alján, a francia-olasz határ mentén fekszik.

Két merész turista nagyszögű fogadást kötött, hogy melyikük mássza meg gyorsabban a csúcsot, amelyre olyankor az olvadás miatt életveszélyes felmenni. A bős hegymászók külön-külön utakon elindultak azzal, hogy 3000 méter magasságban találkoznak.

Nagy volt egyiküknek a meglepetése, amikor a találkozóhelyen a társa helyett csupán annak szöges cipőit találta meg a hátizsák és mászkampók társaságában. A hóba leszúrva állt a csáklya, melyre valaki ráfüggesztette a társ lámpáját is. De maga az ember nem volt sehol, azt pedig mégsem lehetett feltételezni, hogy őurasága a félméteres hóban — meztelenség folytatta útját. A meglepett hegymászó tehát nem mászott tovább, hanem egyenesen hazatért a szállodájába s felverte a vendégeket, hogy társát valaki megölhette.

Hatalmas mentőexpedíció alakult, de négy napon át hiába kutatták át a szakadékokat. Holtfáradtan, dolgavégezetlenül tértek haza estefelé. Az étteremben éppen el akarták gyászolni az eltűntet, amikor feltárult az ajtó és makkegészségesen, mosolyogva belépett rajta a cipők és hátizsák tulajdonosa. Ertelmetlenül meredtek rá a vendégek, akik egytől-egyig súlyos náthát kaptak a nagy keresésben s magyarázatot követeltek.

— Engem nem terhel semmi bűn — mondotta a hegymászó. — Mire feljutottam a találkozóig, szétszakadtak a cipőim és nagyon elfáradtam. Kivettem a zsákomból a tartalékcipőt s podgyász nélkül szépen hazaballagtam. Éjfél táján érkezvén, bevettem magam a szobámba és mostanig aludtam. Hogy önök ezalatt mit csináltak, nem érdekel, de már hallottam, hogy társam sem jutott el a csúcsig, tehát a fogadást nem kell kifizetnem.

Szót és farkasévvággal nekilátott az ebédelésnek. Nem úgy a gyászoló közönség, amely elüljáróban jól elrakta mindkét hegymászt, aztán ügyvédet fogadott és megperli őket kártérítésért. De perli magát az ottani turistaszövetséget is, amely egyedüli azon a környéken, mely nem köti hivatásos vezető jelenlétéhez az ilyen nagy túrákat.

Félnek az eriulmelléki szőlősgazdák a bő terméstől

Két leírt is adnák a bort — de nincs kinek

Săcueni. Saját tud. Egető meleg fekszik az eriulmelléki dombokra. Falevél sem rezzen, madárcsicsergés is csak ritkán hallatszik az árnyékos diófák sűrű lombjai közül. A nyomasztó csendben egyhangúan zakatol a permetezőgép. Ködfelhőként süvít ki a csőből a kék lé s a napsugarak szivárványosítják játszanak a kis kék párákkal. Szél kerekedik s kegyetlenül arcába, hajába s kezére csapja a kékgálicot a permetező embernek.

Permetezik a szőlőt...

Egy kiszáradt barackfa tárgallyairól panaszosan megszólal az Eriulmellék jövődömonója: „kakukk! kakukk!” s a halálraírt szőlődombok sutogva kérdezzetik: „Kakukk madár hány évig élék?”

De feleletet hiába várnak...

*

Nem túlzás azt mondani, hogy az eriulmelléki bortermelés haldoklik, utolsó éveit éli. Csak valami hatalmas erő, életadó injekció tudná ismét lábraállítani.

Vagy talán már nincs is segítség.

Még pár évvel ezelőtt volt némi mozgás a borpiacon, minden évi bortermés el-kelt — úgy ahogy, — de legalább mégsem dolgozott ráfizetéssel a szőlősgazda. Azonban az utóbbi években annyira leromlottak a bor-

viszonyok, hogy ráfizetés nélkül ma nem lehet szőlőt termelni.

Az ezerkilencszázharmincötös gyönyörű bortermés kissé felelevenítette a gazdákat s felvillanyozta az általános kedvetlenséget. Azt mondtuk: „Nem baj, ha nincs is a bornak ára, van belőle elég és akármennyiért is adjuk el — sok kicsi sokra megy”. Ahol csak heverő hordó volt, mindenbe bor került és egy 5 hektoliteres hordóért szívesen adott bárki egy hektoliter bort — pedig csak kölesön adták a hordót.

A gyönyörű termés azonban senki sem keresett a pintérekén kívül.

Nézzünk csak kissé szíjjel, hogyan is állunk most három hónappal a szüret előtt! Az ezerkilencszázharmincötös termésnek legjobb becslése szerint, eddig elkelt húsz százaléka! Mi lesz a többi nyolcvan százalékkal?

Az idei őszi szüretre nagyon szép termés van kilátásban. Igaz, hogy míg a hordóban nincs a bor, ezerféle baj érheti, de sajnos,

jelünk a bő szőlőterméstől

Mert akármilyen gyenge termés is lesz az idén, nem lesz edény, amibe elhelyezzük és így ismét hordót kell csináltatni s kik fognak örülni a szüretnek? A pintérek

Borkereskedőt sem lehet látni. Ha véletlenül mégis kerülné egy-egy mifélek is, azonnal elcsipik a helyi borkereskedők, kik még az

ARANY-BÁNYA

HERMES

Ime az aranybánya, amelyből mindenki milliós nyereményeket merithet, ha sorsjegyet az alanti cégtől vásárolja:

HERMES

LEGSZERENCSESEBB SORSJEGYFŐÁRUDA

B. HERESCU & H. FLORESCU

FIÓKOK ARAD, CLUJ, CONSTANȚA, CERNĂUȚI, FOCȘANI, VIDÉKEN: GALAȚI, IAȘI, PLOEȘTI, SIBIU, TG. MUREȘ

Vidéki megrendeléseket azonnal teljesítünk - mindennemű külön költség felszámítása nélkül - a pénz postautalványon vagy csekk számlán való befizetése ellenében.

Az I-ső osztályú sorsjegyek árusítása megkezdődött

elmúlt szüreten összevásárolták szinte bagóéri a hordókból kimaradt bort és saját készletük-ből elégitik ki az idegen kereskedőket.

Es sajnos, az eriulmelléki kisszőlősgazdák nincsenek abban a helyzetben, hogy évszámra elraktározzák bortermésüket. Bizony a szőlő munkálása sok pénzbe kerül akármennyit dolgozik is benne maga a gazda. Amellett a szőlő még luxus, legalább is az adója magasabb, mint a szántóföldé.

Ezért csakugyan fényűzőnek lehet nevezni ezután azt, aki szőlőt termel. Odajutottunk ezerkilencszázharminchat nyarára, hogy kétszáz lei hektoliterenként a bor ára, azaz literenként két lei, minden eladott liter bor adója körülbelül 95 bani. Nem nagy számtani fejtörő kiszámítani, mi marad a termelőnek.

De még ebbe is belenyugodnánk valahogy, csak legalább vennék a bort. Az a baj, meg ennyiért sem kell. Pedig híres, kitűnő borok!

A helybeli vendéglők — állítólag — nagy összegeket árulnak a bormintákból, amit a szőlősgazdák örömmel hoznak, gondolják, hátha mégis sikerülne eladni valamennyit.

Valamennyit.

Ilyen a helyzet ma mifélek, ahol az „eriulmelléki” terem. A szőlőtermelők kezdik elhanyagolni a szőlőt s okosabbnak látják beültetni gyümölcsfával a szőlőföldeket.

Illetékes helyeken is régen látják a bortermelés haldoklását és próbálták is segíteni a sokat elpanaszolt bajokon. Ma is szakadatlanul dolgoznak ebben az irányban. Oh bár sikerülne s ne teljesedne be annak a szomorú eriulmelléki jósmadárnak a jövődölése.

Sztupka J. Tibor.

SPORT

Érdekességek a nagyvilágból

Schmelling miatt „leégtek“ a franciák. — Mi az a Wightman Cup? — Bumerang — Hitlernek. — 300 ezer ember között félperc alatt megtalálnak minden idegent Berlinben

A Davis Cup-ben — mint ismeretes — 1901 óta küzdenek a világ legjobb férfiteniszezői országuk dicsőségéért. 1923-ban az amerikai Mrs. Wightman a DC mintájára megalapította a Wightman-serleget, amelyért a női teniszezők mérkőznek. De — akárcsak alapításának első éveiben a DC-ért — a Wightman Cup-ért is csak Amerika és Anglia válogatott hölgycsapatai játszhatnak. A Wightman Cup-ben DC-mintára játszanak a csapatok (négy „keresztben“ játszott egyest és egy párost), de ezen az öt mérkőzésen kívül van még egy egyes és még egy páros is, a mérkőzések száma tehát összesen hét. Amerika eddig 10-szer, Anglia hölgyei négy ízben győztek. Idén 4:3 arányban az USA csapata győzött.

A Louis-Schmeling mérkőzés előtt Louisnak tagadhatatlanul sokkal több híve volt, mint a német Maxnak. Azt a határtalan sovínizmust azonban, amivel a franciák Louis győzelmében bíztak, szinte egyik országban sem lehetett tapasztalni. Legalább is „francia-mértékben“ nem. A „L'Auto“, a legnagyobb francia sportlap holtbiztosra vette, hogy a „dinamit öklű“ Louis kiüti Schmelinget. A francia újság körkérdest intézett 41 világhírű francia sportemberhez (köztük volt Paris Carpentier, Ladoumégue, stb.) s a 41 válasz közül 37 esküdtött Louis győzelmére, 1 semleges volt s csak 3 bizott Schmeling sikerében. A nagyhangú tippelők most alaposan „leégtek“.

A svéd olimpiai bizottság határozatilag kimondta, hogy a svéd olimpiai versenyzőknek csak attól kezdve szabad az olimpiai versenyeket végignézni, ha saját versenyszámukon már tuljutottak. „Először küzdeni, aztán nézni!“ — ez a címe annak a cikknek, amelyben az egyik legnagyobb svéd újság erről a határozatról beszámol.

A németek ugyancsak felkészültek a világ minden tájáról összeseregülő idegenek fogadására. Figyelmük mindenre kiterjed. A BZ am Mittag című berlini újság például már hetek óta állandó rovatot közöl a következő címmel: „Speisen-Vorschläge für unsere Olympia-Gäste“, azaz „Ételjavaslatok olimpiai vendégeink számára“. Ebben az olimpiai szakácskönyvben északamerikai, délamerikai, svéd, dán, finn, japán, angol stb. stb. különlegességek sorakoznak egymás után. A híres magyar konyha specialitásai természetesen szintén helyet kapnak az olimpiai étel-menürendben. „Ungarische Gerichte“ — mondja a BZ június 25-iki száma. S a magyar ételek közül a „Gulyás-Suppe“ (gulyásleves), a „Fischtopf“ (halászlé), a „Reisfleisch“ (rizses hus, vagy ahogyan magyarul hívják: tarisznyás pörkölt), a „Gefülltes Kraut“ (töltött káposzta) és a „Topfenhaluzska“ (turócsusza) elkészítésének pontos módját közli a német újság. A jó ebéd tehát biztosítva van Berlinben. Csak meg legyen hozzá a jó étvágy is.

Ausztráliát az olimpiai evezősversenyeken a rendőrnyalocas fogja képviselni. Az ausztrál evezős-szövetség, a nyolcas tagjainak „tippjére“ az olimpiai versenyek fővédnökét. — Hitler Adolf vezért — egy valódi bumeranggal, az ausztrál öslakóknak ezzel a veszedelmes és vredei fegyverével fogja megajándékozni.

Amíg a japán uszók az olimpiai falunak adtak új szint (a szó szorosabb értelmében), addig a japán nők — számszerint 12-en — a női olimpiai versenyzők szállásába, a „Frauenheim“-be vonultak be. A japán lányok egyenruhája ugyanolyan, mint a férfiaké, csak éppen nadrág helyett szoknya van rajtuk: sötétkék világosan beszegett kabát, szürk szoknya, szürke sapka. (Amolyan huszársapka féle, de valamivel esetlenebb). Valamennyi nő egyforma méretű bőrdöngökkel érkezett. Mindegyik kofe-

ren rajta a vöröslő nap: a japán lobogó. A japán lányok kijelentették, hogy az étkezésben semmi extravaganciára nem tartanak igényt. Csak a salátát és a főzeléket készítették saját szakácsukkal. És a rizst minden elképzelhető formában. Kiábrándulást hozott a japán lányok első ebédje is: nem ettek pálcikákkal, hanem szürke európai módra: késsel és villával.

Berlinben az olimpia alatt mintegy 300 000 vidéki és külföldi lesz. Minden olimpiai vendégnek abban a percben, hogy szállására érkezik, két lapot kell kiállítani: egyet a posta, egyet a „kvártély-hivatal“ számára. Az adatok alapján minden egyes idegen kartoték-lapot kap. A borítékokat különleges rendszerrel rakják sorba (különböző regisztrerek segítségével) úgy, hogy akár a posta (ha valaki számára levél érkezik), akár a szállás-hivatal fél perc alatt megállapíthatja: hol lakik X. Y. olimpiai vendég. Az olimpiai vendégek nyilvántartását a főpostán 100. külön erre a célra berendelt és kiképzett tisztviselő végzi.

Berlinbe tehát nyugodtan lehet cím nélkül is levelet írni Berlinben mindenkit megtalálnak. Fél perc alatt.

Tornaünnepély a premontrai főgimnáziumban. Az oradeai Központi Kolping Sportegylet tornaszakosztálya július hó 12-én, vasárnap este 9 órai kezdettel tornaünnepélyt rendez a premontrai főgimnázium tornatermében. Városunk legjobb tornászai fogják ez alkalommal bemutatni ügyességüket és a torna-sportban való előhaladásukat. Dukrét, Szitter, Miszlav, Deverdius, mind indulnak. Kérelmet a haladó és ifjúsági tornászok adnak mutatványaikhoz. Beléptidij csak 10 lei. Kényelmes ülőhelyekről gondoskodott a rendezőség. Városunk egész társadalmát ezuton hívja meg a rendezőség.

Unirea Tricolor—Juventus 2:2 (1:0). Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság során csütörtök délután az Unirea Tricolor és a Juventus csapata össze. A két fővárosi csapat küzdelt me döntetlen eredményt hozott. Az Unirea Tricolor kétszer is vezetéshez jutott, a Juventusnak azonban mindig sikerült az egyenlítés. Góllövők: Carjan és Sony Niculescu illetve Maior és Palmer.

Román lovasok sikere Németországban. Düsseldorfból jelentik: A nagy nemzetközi lovasversenyen fényes sikert ért el a román lovascsapat tagjai, akik az olimpiai képviselték a romániai lovas-csapatot. A düsseldorf nagydíjban Tudoran főhadnagy a második helyen végzett, az összes eddigi versenyek győzteseként versenyben pedig Rang főhadnagy az első helyet vívta ki. Ugyanabban a számban negyedik lett Tudoran főhadnagy. A román lovascsapat határozott esélyekkel indul ezután az olimpián.

Elek Iona a magyar hölgytörbajnok. Budapestről jelentik: A magyar hölgytörbajnokságot csütörtökön rendezték meg. A bajnoki címet Elek Iona szerezte meg 6 győzelemmel. 2. Bogátiy Erna. 3. Varga Ilus. Ez volt egyben a magyar hölgyívók utolsó olimpiai válogató versenye.

Schmidt nyerte meg a cernăuți teniszmérkőzésen a férfi egyest. Cernăuțiól jelentik: A nemzetközi teniszverseny döntőjében Schmidt 6:4, 6:2, 6:3 arányban győzött a német Dettmar ellen. A női döntőben a jugoszláv Kovács 3:6, 7:5, 6:4-re verte a német Kappelt. A férfi páros döntőben a német Henkel—Dettmar és Pető (magyar)—Schmidt (román) kettősök találkoztak. Győzött a német pár 6:8, 4:6, 6:3, 6:0, 6:0 arányban.

Olasz-magyar hölgyteniszmérkőzés. Triestből jelentik: Az olasz-magyar hölgyteniszmérkőzés első napján Valerio 6:4, 3:6, 6:4 arányban győzött Sass Mártá, Tonelli 6:1, 6:0-ra Sárkány Lili ellen. Az olasz hölgyek 2:0-ra vezetnek.

Apcáhidetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Eladó
jégszekrény, könyvszekrény, barokk ebéd-16, antik szekrény. Oradea, Strada Bratianu No. 21.

Veszek
fényképező gépet 6x9 cm. Juhász, Oradea, Simion Stefan 24.

Eladó
egy kisebb szőlő ház-zal és gyümölcsös-szel. Oradea, Str. Bratianu 27. szám

Eladó
egy nagy fehér cserépkályha. Oradea, Bul. Bucurestilor No. 3.

Eladó
35 éve fennálló borbély üzlet. Kovács, Str. Crucii No. 9.

Jó karban levő
karikahajós női varrógépet megvételre keresek. Oradea, Axenta Sever 4.

Különféle

Magános nő,
szeretne tisztességes, szintén magános nőt lakótársnak elfogadni, kevés díjazásért. — Ugyanitt rézüst eladó. Oradea, Str. Vilson 25.

Elveszett
a strandon egy női arany karkötőóra. Megtaláló jutalmat kap. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 52. alatt.

Kitűnő házikoszt
kapható kihordásra is. Benz Gyulánénál, Oradea Strada Vlahuta 72.

Borbély tanulóknak
ügyes fiu azonnal felvétetik. Gyurtsik, Oradea, Reg. Ferdinand 26

Alkalmazás

Szakképzett ápolónő
felvétetik az Irgalmasrend kórházába. Oradea.

Intelligens
német leányt keresek 2 kisfiu mellé vidékre, aki háztartási munkát is végez. Felvilágosítással. Oradea, Str. Joan Ciordas 38.

Lakás

Kiadó
2 szobás, fürdőszobás, kertés lakás. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a. Évi bér: 18000 lei és vízdi.

Kiadó augusztus 1-re
egyszobás, parkettás lakás mellékhelyiségekkel együtt. Oradea, Str. Regele Carol 10. alatt.

Keresek
a szőlőhegyen vagy Oradea környékén bérbe 5-6 szobás lakást. Címet a kiadóba kérek

Egy
kis udvari szoba, konyha, speizos lakás, összes mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Eliade Rădulescu No. 13.

Szoba-konyhás
lakás mellékhelyiségek kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmea Sylva No. 6.

Kiadó
augusztus 1-re 1 és 2 szobás udvari gangos lakások, mellékhelyiségekkel, szép kertés udvarban. Oradea, Str. Axenta Sever 13.

Egy
modern 3 szobás, esetleg 6 szobás lakás fürdőszobával augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Dr. Ioan Ciordas 48.

Gyermektelen
tisztviselő keres lehetőleg központban egyszobás előszobás, esetleg 2 kishobás lakást. Címet a kiadóba kérek.

Nyári
kiadó szép utcai butorozott szoba a strandhoz közel. Str. Strambha 2. szám. Oradea.

Butorozott
szoba kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13.

Kapualatti
utcai butorozott szoba, előszobával azonnal kiadó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 7.

Oktatás

Javító vizgára
előkészít egyetemi hallgató. Oradea, Str. Moldova No. 18.

Uj könyv fiatal leányoknak!

P. Wagner:

Mai lányok életstílusa

Hat fiatal leány élettörténetét tartalmazza ez a kitűnő könyv, akik más-más életkörülmények között gyönyörű példáját adják a mai leányok helyes életmódjának. Élénk, színes és bájos életrajzok ezek, olvasásuk a legtisztább szórakozás és a leghelyesebb időtöltés.

A képekkel élenkített könyv ára 60 lei és 10 lei portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.